

ka karangatia te mate, te waiho ma te mate e haere mai! E 37 tau i muri iho ka whakaritea ta ratou karanga, a inaiamei kei te ao katoa a ratou tamariki e marata ana, e tukinotia ana, e whakamatea ana. Ko to ratou Arikī i mohio ki te kino o te mate ina whakapungia mai ki a ratou, na reira ia i tangi ai mo Hiruharama, i mea ai:—

“E Hiruharama, e Hiruharama, ... ano te tini o aku meatanga kia whakamineo o tamariki, kia peratia me te heihei e whakamine nei i ana pi ki raro i ona parirau, a kihai kontou i pā!”

Otira tera ano te wa kei te haere mai e whakawhaititia ai e Ihowa tona iwi tawhito, e mohio ai ratou kua tae noa mai to ratou Mihiaia i haere mai neki a ratou a kahore i manakohia e ratou, tena ko te hunga i manako ki a ia — Hurai tauiwi ranei — i meinga hei tamariki ma te Atua. E nga tauiwi Maori ko te hinganga o nga Hurai he taonga ki a tatou, engari kia tupato, tukuna te whakapono ki te ngakau kaua e waiho i uga ugutu piri ai. “Na kihai nei i tohungia nga manga tupu e te Atua, kia tupato kei kore pea koe e tohungia.” (Roma xi. 21.)

TE HOARI ME TE RIPEKA.

I te mea kaore ano te whawhai ki Awherika kia timata nea, ka ki a Kurutia, e toru haora ia i inoi ai ki te Atua mehemea e tika ana kia whawhai iki te Ingarihi, a whakaaetia mai aua e te Atua. I whakamanamana ano ia i mea ma Ihowa e whakatikia te mataa a te Poa, e whakakotiti ke ta te Ingarihi, a he muttinga mo Ligarangi ka pera me Heriko i horo nei i te aroaro o te ope a Ihowa o nga mano. He whakaturo na te Poa ko ratou te iwi whiririhiri a te Atua, ko te awa o Waara a Horau, ko Taranawaata a Kamaana. Kei te poheho ratou no ratou anake te Atua, a mehemeatia he tungata te Atua, kua pororaru noa iho nga whakaaro i te kore e mohio ko te hea taha ra e avhina, i te mea e karanga katoa ana nga taha e rua ki a ia.

E kore matou e whai kupu mo te whakapono o te Pea; te hiohonutanga, te papakutanga ranei, engari he kupu ruarua nei a matou mo te taha ki te Ingarihi. Ko Kuini Wikitoria te upoko o “te rangatiratanga e kore nei te ra e toene ki runga.” Ki te ua ki aia, “He abea te rahi o Ingarihi?” tera ia e whakahoki mai “Ko te Paipera.” Ki te korerotia nga korero whakapapa o Ingarihi, onamatia a mohio noa nei, tera e marama ko te Atua tona kai-

arabi, kai-tiaki, a heoi aoe e whakarere a i a Ingarihi e Ihowa ma tona wareware ki a ia.

E hari ana matou mo te puta o te whakaaro o etahi o nga hoia numui o Ingarihi ki te whakapono; he pera ano etahi o nga apihā ririki, me tenei hoki i te parangeeki nei o te hoia. Kua rongo te tangata mo Tianara Korano, te tianara Karaitiana. E kia ana he mahi nana te inoi ahakoa e hacre ana ki te whawhai. Mehemea kei te inoi ia ka waiho tona aukiha ma ki waho o tona teneti, hei tohu ki te tangata kia kaua rawa e tomo ki roto, kei whakaoohooho i a ia, ahakoa he abea te korero. Ko Awheraka tetahi tianara rongonui o te Ingarihi. I puta tona ingoa i nga whawhaitanga i Inia. He tino tangata whakapono tenei, kaore hoki tona rama i bunaia ki raro i te puhera. I huaina etahi o ana boia “ko te hunga tapu a Awheraka.” Ja ia e whakahemo-hemo ana he taotu, ka puaki tana kupu, “Matikitaki ki to te Karaitiana matenga.”

I te oranga o Reirimete ka patua e Rore Rapata tana waea ki a Tianara Waihi, “Kia whakapaingia te Atua, mona i whakarongo mai ki nga inoi a te iwi.” He tangata whakapono a Rapata ki te kaba o te inoi, inahoki kua whakahuia e ia ana hoia katea kia inoi i tetahi inoi he mea ata tubitubi, he inoi tino pai atu nga kupu, kua pamuitia e nga nu pepa pakēha, a kua whakamaoritia hei titiro ma tenei i te mangere nei ki te karanga, atu ki te Atua o Awheraka, o Korano, o Rapata, o Kuini Wikitoria.

Tera atu ano etahi hoia numui e kore ana e whakaparahako ki te Kara o te Ripeka, kaati ko enei e korero ake, ko enei o nga uru o Koromiria. E tino molhiotia ana tenei iwi te hoia he iwi tutu, he iwi whakaro-kore ki te Atua, otira kua kitea he hoia etahi tangata whakapono atu i te aeo. No wai ianei te whakapono i kia nei e te Karaiti, “Kahore ano alau i kite noa i te whakapono hei rite mo tenei te nui, i roto i a Iharaia?” Ki te kaha te tangata ki te whakapono i runga i te mahi hoia, ko wai e kore e kaba ki te whakapono ina biabia kia whakapono? Ahakoa he abea te mahi a te tangata ka taea ia e te Atua te whakaora i a ia ano i roto o taura mahi, otira ki te kore in e taea e te Atua te whakaora ko tana mahi na te rewera, me whakarere atu. Ka tika hoki te whakatupato a Ratiata Kipiringi i tona iwi:

E te Atua o matou tupuna, i matanria inamata, Te kai-hantū o nga matua e pae nei; Kei raro i te kapakapa o tou ringa, O matou mana e whakahaere nei. E te Arikī e te Atua o nga mano e noho kia matou Kei wareware kei wareware matou.